

Vergadering: 27 januari 2015
Agendanummer: 15
Status: Besluitvormend
Portefeuillehouder: H. Blok
Behandelend ambtenaar J. Appelhof, 0595-447779
E-mail: gemeente@winsum.nl (t.a.v. j.appelhof@winsum.nl)

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:

Sluiting o.b.s. De Holm, Den Andel

Voorgesteld besluit:

Het college van de gemeente Winsum stelt de gemeenteraad voor:

1. o.b.s. De Holm in Den Andel niet in stand te houden als schoolbestuur L&E de school sluit.
2. er bij het schoolbestuur L&E op aan te dringen o.b.s. De Holm een jaar langer open te houden, om inwoners van Den Andel meer tijd en gelegenheid te geven naar alternatieven te zoeken voor sluiting van de school.
3. om samen met inwoners van Den Andel te zoeken naar mogelijkheden om de leefbaarheid in het dorp te optimaliseren.

Samenvatting:

Schoolbestuur L&E(openbaar onderwijs) heeft de gemeenteraad van Winsum op 7 juli jl. laten weten dat zij o.b.s. De Holm in Den Andel wil sluiten. In de wet is vastgelegd dat de gemeenteraad moet besluiten of zij een met sluiting bedreigde school wil overnemen. In dit voorstel wordt om een aantal redenen geadviseerd de school in Den Andel niet over te nemen. Wel wil de gemeente Winsum samen met inwoners van Den Andel zoeken naar mogelijkheden om de leefbaarheid in het dorp te optimaliseren. Ook wordt geadviseerd er bij schoolbestuur L&E op aan te dringen o.b.s. De Holm een jaar langer open te houden om inwoners van Den Andel meer tijd en gelegenheid te geven naar alternatieven te zoeken voor sluiting van de school.

Inleiding:

Met ingang van januari 2000 hebben de gemeenten De Marne, Winsum en Eemsum besloten tot overdracht van de schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid voor het openbaar basisonderwijs aan de Stichting Openbaar Primair en Voortgezet Onderwijs Noord-Groningen Lauwers en Eems (L&E).

Het schoolbestuur was vanaf toen verantwoordelijk geworden voor de kwaliteit van het onderwijs en onderhoud van de schoolgebouwen.

De gemeente is verantwoordelijk voor verbouw en nieuwbouw van schoolgebouwen. (tot 1-1-2015 was de gemeente ook verantwoordelijk voor buitenonderhoud van scholen).

Krimpende bevolking zorgt ervoor dat scholen steeds minder geld krijgen om hun schoolgebouwen te kunnen exploiteren en om optimale onderwijskwaliteit te kunnen blijven bieden. (Rijksmiddelen voor het onderwijs zijn gekoppeld aan leerlingaantallen)

De schoolbesturen VCPO en L&E zijn bezig met visie ontwikkeling om deze problematiek het hoofd te kunnen bieden.

Vooruitlopend op een definitieve visie heeft schoolbestuur L&E per brief d.d. 7 juli 2014 alvast de sluiting van OBS Holm bij de gemeente Winsum aangekondigd. (De schoolbesturen behouden zich in hun brief het recht voor om dit voornemen indien nodig weer in te trekken). Het idee is dat o.b.s. De Holm in Den Andel en o.b.s. Mathenesse in Baflo-Rasquert gaan fuseren.

Daarmee ontstaat, vooruitlopend op ontwikkeling van een brede school, eerst een openbare basisschool met 120 leerlingen in Baflo- Rasquert.

Probleem:

Schoolbestuur L&E heeft op 7 juli 2014 aan de gemeente Winsum gemeld dat zij o.b.s. de Holm per 1 augustus 2015 wil sluiten. Wettelijk is de gemeente verplicht voor 1 februari 2015 te besluiten of zij zelf de school in stand wil houden.

Juridische aspecten

- Gemeenten zijn op basis van de grondwet verantwoordelijk voor goed openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen, binnen een straal van 10 km)
- Schoolbesturen zijn in de eerste plaats het bevoegd gezag als het gaat om besluiten over fusie, in stand houden of sluiting van basisscholen. Als een schoolbestuur een school wil sluiten dan zegt art. 159 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) dat het schoolbestuur de gemeenteraad uiterlijk op 1 augustus van het schooljaar voorafgaand aan de beoogde datum van opheffing (voor o.b.s. de Holm is dat 1 augustus 2015) moet informeren en dat de gemeenteraad vervolgens voor 1 februari moet besluiten of de gemeente de betreffende school in stand wil houden. Als dat zo is, wordt de school niet opgeheven, maar wordt de instandhouding overgedragen aan de gemeente. Besluit een bestuur een school te sluiten, dan krijgt de gemeente de kans zich over de school te ontfemen.

De school valt dan ook onder financiële verantwoordelijkheid van de gemeente.

- In artikel 23 van de grondwet is de financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs geregeld. Financiële gelijkstelling betekent dat bijzondere scholen in gelijke mate aanspraak maken op overheidssubsidie als openbare scholen.
- Uitgangspunt in de wetgeving is dat het eigendom van het schoolgebouw bij het schoolbestuur ligt, maar op het moment dat een schoolbestuur besluit dat het onderwijs in het schoolgebouw wordt beëindigd, dan valt het betreffende schoolgebouw en het schoolterrein 'om niet' terug naar de gemeente. Als een schoolgebouw door fusie of sluiting niet meer noodzakelijk is voor het onderwijs dan wordt het gebouw via een gezamenlijke akte overgedragen van het schoolbestuur naar de gemeente. De gemeente zal voor deze schoolgebouwen en/of de terreinen een geschikte nieuwe invulling moeten vinden.

Doelstelling en randvoorwaarden:

De gemeenteraad moet besluiten of zij de school in Den Andel na sluiting wel of niet in stand wil houden. Wij adviseren dat niet te doen om de volgende redenen:

- In de Structuurvisie van de gemeente Winsum is opgenomen dat de gemeente gaat voor strategisch gelegen kwalitatief goede voorzieningen, in plaats van verspreide voorzieningen die onder druk staan. Kwaliteit van voorzieningen gaat daarbij boven nabijheid.
- De gemeenteraad heeft op 26 februari 2013 besloten een haalbaarheidsverkenning te starten naar een brede school/ geïntegreerde Kindvoorziening in zowel Baflo als Winsum. Daarmee heeft de raad voor ogen om een zo optimaal mogelijke toekomstbestendige geïntegreerde onderwijsvoorziening te bouwen, waarin sport, kinderopvang en bibliotheek worden geïntegreerd. In Baflo/Rasquert is een breed gedragen consensus over de wenselijkheid van het realiseren van één brede school. C.b.s. Ichthus en o.b.s. Mathenesse (en o.b.s. De Holm) komen in de brede school onder één dak. Een uitgewerkt voorstel met financiële onderbouwing zal begin 2015 ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. De raad zal worden gevraagd een bouwbudget beschikbaar te stellen. Overname van o.b.s. basisschool de Holm zal ten koste gaan van middelen die voor de brede school ingezet zouden kunnen worden.

- Als de gemeenteraad De Holm zelf in stand wil houden dan wordt zij zelf formeel schoolbestuur. De gemeenteraad krijgt met overnemen van de o.b.s. de Holm een extra kwalitatief- en een financieel aandachtspunt. Dat betekent dat de gemeenteraad extra middelen/ambtelijke capaciteit moet gaan inzetten voor organisatie en exploitatie van o.b.s. De Holm zodat de onderwijskwaliteit kan worden gegarandeerd. Bijkomende factor is dat extra geld uitgeven aan openbaar onderwijs onder de zogenaamde 'overschrijdingsregeling' valt. (zie punt 3 juridische aspecten) Dit betekent dat niet alleen betaald moet worden voor het open houden het openbaar onderwijs in Den Andel maar dat de gemeente de kosten ook moet doorberekenen naar het bijzonder onderwijs.
- Binnen een straal van 10 km is een alternatieve schoolvoorziening voor de kinderen van de o.b.s. De Holm aanwezig. De kinderen kunnen terecht op de Mathenesseschool in Baflo, 3 km verderop.

Mogelijke maatregelen / oplossing:

- Een concreet gevolg van de sluiting voor de leefbaarheid is dat het dorpshuis inkomsten uit verhuur van de gymzaal gaat verliezen, waardoor de exploitatie van deze belangrijke dorpsontmoetingsruimte, onder druk komt te staan.
De gemeente Winsum zal samen met inwoners zoeken naar oplossingen/ mogelijkheden om de leefbaarheid in Den Andel zo optimaal mogelijk te houden.
- Een groep inwoners in Den Andel is aan de slag gegaan alternatieven te zoeken voor sluiting van de school. Den Andel is hierover in contact met o.a. Garnwerd en Pieterburen waar scholen eveneens met sluiting worden bedreigd. Den Andel heeft schoolbestuur L& E gevraagd sluiting van de school met een jaar uit te stellen zodat zij meer tijd hebben voor hun onderzoek. (De portefeuillehouder Onderwijs heeft deze wens op 10 december jl. in een overleg met L&E onderstreept).

Advies / Voorstel:

Het advies is:

1. o.b.s. De Holm in Den Andel niet in stand te houden als schoolbestuur L&E de school sluit.
2. er bij het schoolbestuur L&E op aan te dringen o.b.s. De Holm een jaar langer open te houden, om inwoners van Den Andel meer tijd en gelegenheid te geven naar alternatieven te zoeken voor sluiting van de school.
3. om samen met inwoners van Den Andel te (blijven) zoeken naar mogelijkheden om de leefbaarheid in het dorp te optimaliseren.

Bijlagen:

1. Brief schoolbestuur L&E. d.d. 7 juli 2014

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester

drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendanummer: 15
Vergadering: 27 januari 2015

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t :

1. O.b.s. De Holm in Den Andel niet in stand te houden als schoolbestuur L&E de school sluit.
2. er bij het schoolbestuur L&E op aan te dringen o.b.s. De Holm een jaar langer open te houden, om inwoners van Den Andel meer tijd en gelegenheid te geven naar alternatieven te zoeken voor sluiting van de school.
3. om samen met inwoners van Den Andel te (blijven) zoeken naar mogelijkheden om de leefbaarheid in het dorp te optimaliseren.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van 27 januari 2015

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,